

Nummer 5
oktober 2012

**SEKO är den största fackför-
eningen på SJ
AB.**

**SEKO SJ orga-
niserar ca:
2000 anställda
på SJ AB förde-
lat på tio klub-
bar över hela
landet.**

**SEKO SJ:s
främsta upp-
gift är att be-
vaka och för-
bättra våra
medlemmars
arbetsvillkor.**

**I det här numret
kan du bland
annat läsa om:**

Avtalsförhandlingar

Tåg tjänst

Facebook

Biljetter

Lokförarförhand-
lingar

En tidning för SEKO-medlemmar som jobbar på SJ AB

Avtalsförhandlingarna återupptagna

Årets löneförhandlingar med SJ har kantats av återkommande förseningar. Förseningar som helt beror på SJs oförmåga att leverera underlag samt att man inte är klara med lönesamtalen för de anställda med individuella löner i tid. Efter att löneförhandlingarna gjorde uppehåll den 26 juni återupptogs de först den 13 september.

Just nu är läget i förhandlingarna följande:

Parterna är eniga om lönepåslagen för den personal som har tariff löner. Parterna är också eniga om höjningen av OB tilläggen. Det som nu återstår är lönerna för de anställda som har I - löner.

När det gäller lönesättningen av anställda med individuella löner har parterna olika uppfattningar om hur löneutrymmet skall fördelas. SJ AB vill enbart fördela ut löneökningen efter vad de anser att den anställda har presterat. Det innebär att företaget avser att omfördela det tillgängliga löneutrymmet så att en del anställda med individuella löner indirekt finansierar andras löneförhöjning. (Exempelvis kan en person få 3,8% ökning på bekostnad av andra som arbetsgivaren bara vill ge 1,8%) Ett tydligt exempel på hur detta slår är bland serviceledarna.

SEKO uppfattning är att den lägsta ökningen skall vara 2,6% även för anställda med I lön. Vill arbetsgivaren premiera någon eller några så får man helt enkelt skjuta till extra pengar. SEKO anser inte att en del av de anställda skall stå tillbaka, bara för att SJ vill premiera andra anställda.

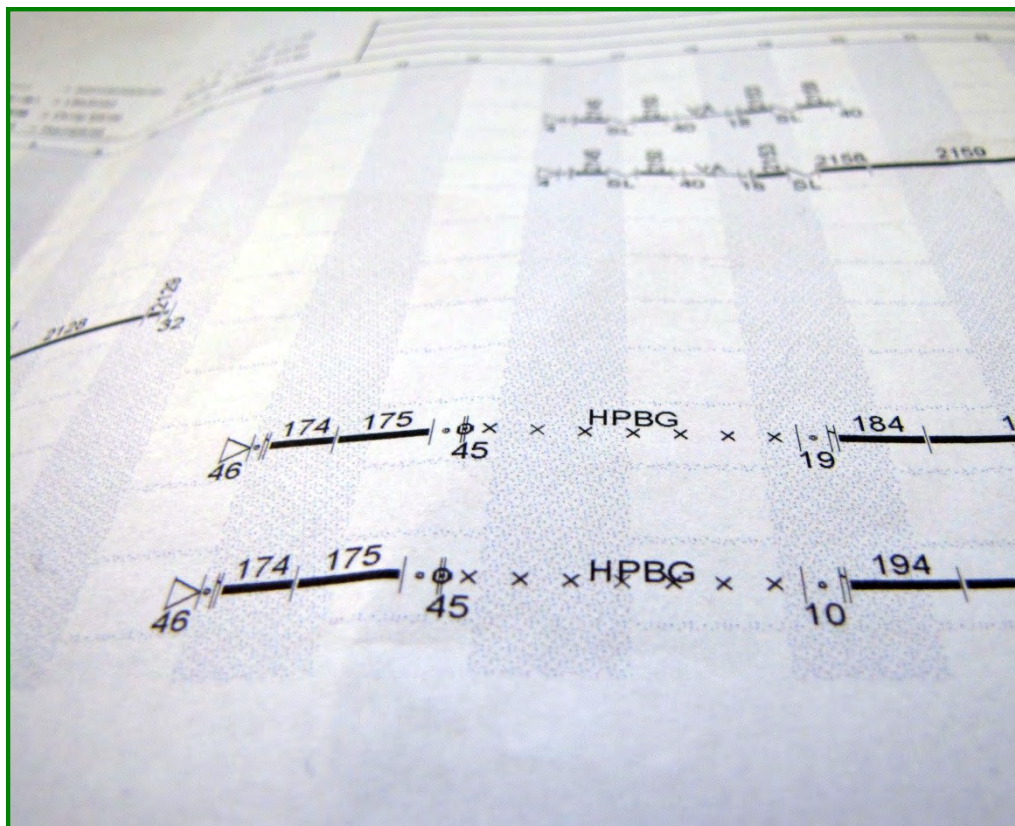
Den ursprungliga planen att lönerna skulle vara klara i september har spruckit, nästa mål är oktober. Just nu känns det tveksamt om de nya lönerna kan vara klara för utbetalning oktoberlönen.

SEKO SJ

Senaste nytt från Tågtnäst T13

SEKO har haft Samrådsmöten med SJ. Förarna träffades 17-18 sep och ombord hade sina möten den 19-20 sep.

SJ informerade om det nya turnummersystemet som skall börja gälla från T13. På trafik är turnumren kopplade till när tjänsten börjar och om det är t ex överliggningar. På service är det kopplat till befattningar. För att undvika missförstånd vid överliggningar så har förkortningar ändrats för ombordpersonalen.

Under vecka 41 ska samråd ske ute på orterna gällande turnycklar. Förhandling om T13 sker 7 november gällande turförteckning och turnycklar.

Trafik

Den stora ändringen på förarsidan är att nu ligger det klargöring i Hgl på lokförarna på flertalet av alla motorvagnar (lok o vagn ligger kvar på fordon). Alla detaljer är dock inte riktigt klara. SEKO har drivit frågan om vikten av att utföra klargöringar av fordon i flera år, nu börjar resultatet av detta arbete att synas.

Vi har i avtal ännu inte gångtid på "bortastation" men SJ hävdar att man i turerna har tagit höjd för det, alltså du ska inte behöva förflytta dig på din rast. Vi har ett antal punkter där vi inte har fått svar av SJ, de ska återkomma i de frågorna.

Ombord:

Den stora frågan har från SEKO:s sida varit bemanningen på tågen. Man får mest "luddiga" svar från SJ angående just bemanningen ombord. Svar som "vi tar det med oss" känns numera som ett uttjat mantra.

Vi har också haft en diskussion angående den pågående nedmonteringen av "säkerhetstänket". Är det viktigare att kolla om någon har namnsdag på resenärlistan så man kan bjuda på kaffe och bulle i bistron än att lägga mer fokus på fordonslistan och de eventuella fel & brister som kan finnas på fordonet?

SJ fortsätter att hävda att man kan förlänga tur med passresa. SEKO anser att ombordpersonal har jobb att utföra vid turslut på hemmastation (redovisning handator osv) . Diskussionen om detta kommer med all säkerhet att fortsätta.

SEKO SJ

Dags att skärpa kraven på Almega!

SEKO har här bredvid kort redovisat det aktuella läget i årets avtalsförhandlingar på SJ AB. En kort kommentar till hur dessa förhandlingar skötts är väl närmast att betrakta det som en enda lång förhållningsprocess från arbetsgivarens sida.

Som vanligt strular företagets lönesystem så att det tar flera veckor att få ut relevanta förhandlingsunderlag. Lönesamtalen på I lönesidan sköts i en del fall med vänster hand och resultatet är mediokert. Utöver bristande kunskap om lönesamtal så ser vi tydliga tendenser på att enskilda medarbetare inte får sin lön satt enligt de kriterier som skall känneteckna I löner.

Under denna långdragna process så går hela vårt kollektiv och väntar på en löneökning som i princip kunnat slutförhandlas före sommaren. Under förutsättning av ordning och reda. Företaget drar ut på processen och SEKO SJs förhandlare får som vanligt vänta länge på relevanta underlag. Däremot när SEKO till sist fått ut löneunderlagen så avkrävs vi besked på bara ett fåtal timmar.

Det haltar betänkligt i företagets sätt att sköta förhandlingarna och nästa år måste huvudorganisationerna sätta tryck på Almega att det skall finnas stupstocksdatum för dessa långdragna lokala löneförhandlingar.

I årets avtalsförhandlingar har SEKO ställt några ganska modesta krav på förändringar i kollektivavtalet. Ändringar som inte har särskilt stor betydelse för företaget, men desto värdefullare för de anställda.

SEKO SJs krav är följande: Några av de yrkanden som lämnats in är följande:

- När någon tas ur tjänst (tut) och man har fridag skall den återfås.
- Fridagsperiodens omfattning, ordet bör skall ändras till skall.
- Höjt fridagstillägg
- Förläggning av FV-dagar skall ske i samråd.
- Turändringar, höjda ersättningar och även ersättning när tur ändras i fast lista vid månadsutlägg.
- Förrättning på annan ort (utbildning), viloperioden räknas på hemstationen, både före avresa och efter ankomst till hemstation.
- All overtid och mertid ska räknas från första minuten

I och med att företaget kategoriskt avvisar alla krav på förändringar uppstår en situation där vi sannolikt måste söka andra vägar. En sådan väg kan vara att ställa krav på ökad reglering i vårt branschavtal. Fördelen med detta skulle i så fall vara att även övriga företag i branschen på sikt skulle omfattas av ett mer enhetligt branschavtal.

Nästa års branschförhandlingar måste innebära ett slut på den situation vi har nu där företaget kan segdra i det oändliga i lokala löneförhandlingar.

Erik Johannesson

Ordf SEKO SJ

SEKO SJ på Facebook!

SEKO SJ finns nu på Facebook, gå gärna in och ställ frågor, diskutera och läs nyheter...

Följande sidor finns:

- **SEKO SJ – Lokförare**
- **SEKO SJ – Ombordpersonal**
- **SEKO SJ – Visstidsanställda**
- **SEKO SJ – Försäljningen**
- **SEKO SJ – Avtalsforum**
- **SEKO SJ – Div. Fordon**

Du hittar dem enkelt genom att göra en sökning på SEKO SJ.

Vad

vill du läsa om?

Har du något speciellt du vill läsa om? Har du något du vill berätta om? Har du några bilder du vill dela med dig av? Hör av dig till oss

Stängd biljettförsäljning ombord

SJ har som tidigare informerats om beslutat, att med start den 15 november ta bort möjligheten att sälja biljetter ombord på sina tåg.

SEKO har inför och under förhandlingen kraftfullt och tydligt markerat att vi är mycket tveksamma till förändringen, inte minst mot bakgrund av erfarenheter från genomförda förändringar med stängd biljettförsäljning ombord på tågen i södra Sverige. Allt ansvar för förändringen finns hos SJ och för att förändringen ska kunna genomföras fullt ut ska ett antal kriterier i form av kontrollstationer vara uppfyllda enligt ett särskilt avtal. Uppföljningen kommer att ske fortlöpande på centrala MBL § 19 informationsmöten. Just nu pågår ett arbete med att fastställa mer i detalj hur uppföljningen ska ske praktiskt av de kriterier som ska

mätas och fortlöpande följas upp, för att förändringen ska kunna genomföras fullt ut. Ett arbete som preliminärt ska vara klart till den 25 oktober.

SJ har i förhandlingen redovisat att idag säljs endast en 1 % av samtliga biljetterna ombord på tågen och att effekten av stängd biljettförsäljning ombord bedöms till ca + 100 miljoner kronor per år. SEKO har i förhandlingen markerat att det är SJ AB ansvar att dels visa att effektiviseringen verkligen är så stor som 100 miljoner kronor på årsbas, samt dels ta det fulla ansvaret att stoppad ombordförsäljning ombord fungerar på ett tillförlitligt sätt för ombordpersonalen och företags kunder.

Avtalet som finns om stängd biljettförsäljning ombord innehåller även en skrivning om att **"Alternativa för-**

säljningslösningar kan tas fram om kundbehov och kundbeteende motiverar detta".

Enligt SJ har den externa uppståndelsen varit hanterbar, medan den interna uppståndelsen varit våldsam och många är väldigt arga. Något som inte är direkt överraskande, utan tvärtom tydlig visar på att SEKO hela tiden har haft rätt i sin uppfattning i frågan.

SJ har nu under en tid genomfört utbildning för ombordpersonal i att praktiskt hantera den nya situationen som uppstår i och med att det inte längre kommer att säljas några biljetter ombord. Många har enligt SJ varit väldigt arga på beslutet men uppfattat utbildningen som bra.

Ytterligare information från SEKO kommer efter den 25 oktober.

Lokförarbrist

SEKO SJ har idag beslutat att ställa krav på företaget att presentera en långsiktig plan på hur man avser att rekrytera lokförare. Tillgången på lokförare är begränsad och på flera stationeringsorter lever man på att använda timanställda pensionärer. Situationen kan komma bli ohållbar i det långa loppet om man inte har en strategisk plan för hur dessa rekryteringar skall skötas.

Just nu vet vi att företaget utbildar en grupp lokförare tillsammans med Stockholmståg. Efter att denna utbildning är genomförd har vi i SEKO ingen information om företagets planering för att säkra tillgången på lokförare. I andra sammanhang noterar vi allmänna uttalanden om att företaget avser att rekrytera på marknaden.

SEKO är bekymrade över att SJ alltmer har gjort sig beroende av timanställda i lokföraryrket. Vi är bekymrade dels över att andelen timanställda på vissa stationer är alltför stort i förhållande till det totala behovet av lokförare. Hallsberg och Stockholm är orter med brist på lokförare. Även andra orter har begynnande brist på lokförare. En brist som

idag alltmer täcks av timanställda pensionärer.

Det är också ett arbetsmiljöproblem att lokförare på flera stationeringsorter inte får ut ledigheter ur sina personliga dag och timkonton. Tid som sparats i samband med övertidsarbete och vid förseningar förblir inestående. Däremot fordrar företaget att personalen jobbar övertid och fullföljer arbetet vid stora förseningar samt ställer upp vid personalbrist. Däremot skall tydligen personalen betrakta det som en gåva när man vill ha ut komplodigt. En kompensation som ofta inte beviljas pga just personalbrist.

Pensionsavgångar de närmaste åren innebär också att det snarare är ett växande problem och att tillgången på utbildade lokförare måste tillgodoses innan läget blir akut.

Sammanfattningsvis ser SEKO betydande risker med att använda så stor andel timanställda samt att vi anser att en planering som förankras med SEKO tas fram så att vi ser hur bolaget avser att agera de närmaste tre till fem åren avseende rekrytering av lokförare.

Eco-driving

SJ har kommit en bra bit på vägen när det gäller införande av eco driving. Mätningar visar att det sannolikt finns betydande möjligheter att spara energi vid eco driving. Lokförarna får här en nyckelposition för att detta skall fungera och för att SJ skall kunna hämta hem den rationaliseringsvinst som uppstår när man sparar energi.

SEKO har på möte med lokförarrepresentanter från klubbarna beslutat att ställa krav på att kollektivet skall få ta del av denna kostnadsänkning som uppstår när tågen börjar köras mer energisnålt.

Information har skickats ut idag. Och inom den närmaste framtiden avser vi att begära förhandling om hur denna kompensation skall se ut för lokförarna.

Här finns en unik möjlighet för SJ att anpassa lokförarnas löneläge i samband med att kostnaderna sjunker för inköpt el. Dvs en sk win win situation där alla parter kan samverka och skapa förutsättningar för att företaget når sina mål samtidigt som anställda belönas för sina insatser.

SJ AB TOLKAR ARBETSMILJÖLAGEN

SJ AB har genom E-post meddelat att man har för avsikt att hantera fackliga ledighetsansökningar enligt avtalet om facklig verksamhet inom bolaget SJ AB. Orsaken är enligt SJ att skapa ordning o reda samt att spara pengar.

E-post meddelandet den 21 september innehöll ytterligare information som gäller huvudskyddsombuden rätt att kalla till samordningsmöten, SJ AB gör där en egen tolkning av skrivningar i arbetsmiljölagen (AML).

Citat AML

"huvudskyddsombudet har till uppgift att samordna skyddsombudens verksamhet och företräda dem i vissa frågor, t.ex. sådana som berör mer än ett skyddsområde".

Hur tolkar SJ AB denna skrivning?

Utdrag ur E-post från SJ AB den 21 september.

"I en specifik fråga av komplex art där flera skyddsområden berörs kan självklart behov uppstå för ett huvudskyddsombud att kalla till samordningsmöte om just den frågan".

Då det inte specificeras i AML vad det är som huvudskyddsombudet skall samordna om, så anser vi att det ligger inom ramen för samverkan kap. 6 AML, tyvärr har inte vår arbetsgivare av någon anledning valt detta alternativ.

Det tillvägagångssätt man valt rimmar dåligt utifrån deras eget mantra "vi ska samverka", tyvärr verkar det som att detta mantra endast gäller då arbetsgivaren önskar det. Resultatet har gjort personalorganisationer och skyddsombud mycket bekymrade, vi ser detta som ett sätt att söndra det arbetsmiljöarbete som skyddsombuden försöker vara delaktiga i och som är viktig för alla kolleger på företaget.

SEKO SJ och skyddsombud valda av SEKO anser att SJ AB skall samverka i denna fråga enligt AML kap 6. En som vi ser det viktig del i ett väl fungerande arbetsmiljöarbete är att det finns ett bra arbetsmiljöavtal och tydliga skyddsombudsinstruktioner så att inga otydligheter uppstår. SEKO SJ överlämnade redan 2010 ett nytt förslag på ett arbetsmiljöavtal men inget har hänt från SJ AB sida. SEKO SJ har vid upprepade tillfällen påtalat vikten av tydliga skyddsombudsinstruktioner vid flertalet tillfällen de senaste åren, utan att något hänt från SJ AB:s sida.

Nej, SJ AB börja samverka i denna fråga med

personalorganisationerna och skyddsorganisationen. Redovisa tidsåtgången för arbetsmiljöarbetet kopplat till vad SJ AB kallar till, redovisa vad skyddsorganisationen kallar till, redovisa vad som är facklig tid som SJ AB kallar till och redovisa vilken tid som personalorganisationerna kallar till så att vi har något att förhålla oss till. Vi är inte främmande för att se över om det finns möjligheter att effektivisera om det finns sådana möjligheter.

Givetvis har SEKO SJ kontaktat SEKO förbundet samt arbetsmiljöverket för att få klarhet i vad som gäller utifrån SJ AB tolkning av AML. Vi återkommer så snart vi fått ytterligare information.

SEKO på SJ AB

Styrelsen

Erik Johansson 070 724 2735
Ordförande

Stefan Zetterlund 070 724 8629
Vice ordförande

Annis Larsson 070-0037852
Kassör

Leif Redius 070 724 2446
Div försäljning

Johnny Paulsson 070 329 9321
Div Fordon

Anders Hedlund 070 724 3530
Enhet Trafik och En-
het Planering

Lennart Jansson 070 724 1654
Arbetsmiljösamord-
nare/
Huvudskyddsombud

Klubbar

Järnvägsklubben 010 751 7816
Hallsberg

Klubb Mälartåg 070 724 4963
Västerås

Klubb Lokförarna 070 751 8587
Stockholm

Klubb SJ Trafik 070 762 4534
Stockholm

Klubb SJ Östergöt- 0700 03 78 54
land
Linköping

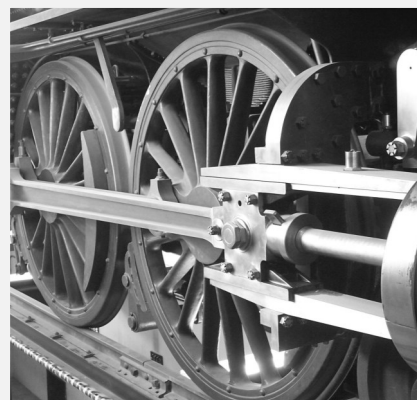
Klubb trafik 0140 10114
Småland

Klubb SJ Syd 010 751 8411

Klubb SJ Väst 070 724 1898
Göteborg

Klubb Trafik 070 372 2292
Västernorrland

Klubb SJ 0738-398823
Jämtland

Facket för Service och Kommunikation

SEKO SJ Informerar

En tidning för SEKO-medlemmar som jobbar på SJ AB

E-post: kontakt@SEKOsj.se

Web: www.SEKOsj.se

Blogg: blogg.SEKOsj.se